

SEDM SVĚTEL

Olga Sommerová, 57 min, 2008

Sedm světél znamená sedm svic na sedmiramenném židovském svícnu zvaném menorá, jež se zapaluje za odříkávání modlitby za oběti holocaustu. Česká režisérka Olga Sommerová se netají tím, že ji zajímají silné životní příběhy zajímavých ženských osobností. Ve svém dokumentu postavila před kameru šest židovských pamětnic a nechala je vyprávět o temné době, kdy je nacistické Německo jako příslušnice „nepřátelské rasy“ deportovalo do ghatt a koncentračních, pracovních a vyhlazovacích táborů.

Ve svých vyprávěních nás tyto ženy zavádějí do Terezína, Osvětimi a Belzecu, kde se do jejich paměti otiskly obrazy krutého vyhlazování židovského obyvatelstva. Jiné měly naopak možnost aktivně bojovat mezi partyzány či v zahraničním odboji a pomoci tak svým blízkým i milované vlasti. Každá z pamětnic se světuje nejen se svým vlastním návodem na přežití nacistického režimu, ale přináší komplexní svědectví o největší genocidě v historii lidstva. Společným pojítkem pro většinu z nich pak byla skutečnost, že jim v nezapomenutelně kruté etapě jejich života pomohla hudba. Dávala jim na chvíli zapomenout na nejtěžší chvíle a posilovala jejich duševní sílu, když je na chvíli změnila z ponížených obětí války ve vzdělané a tvůrčí jedince, kterými ve skutečnosti byly. Ženy také sebereflexivně prozkoumávají své vlastní chování v tehdejší době: jeho nedostatky a přednosti ve chvíli, kdy byly vystaveny extrémní životní situaci.

Síla jejich výpovědí je obzvláště silná, když samy upozorňují na nebezpečné chování současníků, kteří se veřejně hlásí k odkazu nacismu a nezdravého nacionalismu se všemi jeho důsledky. V době, kdy extremistické skupiny neonacistů posilují v několika evropských zemích včetně České republiky, je poselství těchto žen navýsost aktuální. Jejich odkaz se z významňuje plynutím času, které odnáší připomínky kolektivní křivdy. Než naposledy vydechne nejmladší z nich, naléhavé svědectví musí zůstat uchováno a předáváno dál, neboť jen tak lze zabránit tomu, aby se lidé stali vůči této smutné etapě dějin lhostejní.